

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع هنرم انسانی

- نمایشگاه نگاه معنوی در موزه هنرهای معاصر تهران
- نگاه معنوی / عبدالمجید حسینی راد
- معراج حضرت رسول / آیدین آغداشلو
- بر هم زدن... در هنر زن / یوشیکو / اورمزد بختیار

نمایشگاه نگاه معنوی در موزه هنرهای معاصر تهران

۲۲۰

نگاه معنوی (از ۲۲ مهر تا ۳۰ آبان ۱۳۸۲) نمایشگاهی است موضوعی و در برگیرنده آثار متنوع هنرمندان معاصر ایران که به شیوه‌های مختلف، نسبتی از معنویت را در آثار خویش جلوه‌گر ساخته‌اند. این نمایشگاه می‌توانست تعدادی از بسیار کمتر از هنرمندان معاصر را به عنوان نمایندگان جامعه‌ی هنرمندان امروز در برداشته باشد که همه‌ی آنها سعی داشته‌اند هنر خود را از منظر معنویت و باورهای متافیزیکی در هستی‌شناسی پدید آورند، همچنان که می‌توانست تعدادی بسیار بیشتر از آثار و هنرمندان را از نسل‌ها و نسل‌های مختلف در بر بگیرد. در یک افق وسیع اصولاً تمدن ایران همواره تفکر و نگاه معنوی متأثر بوده و آنچه از هنر در فضای روحانی جامعه‌ی ایرانی شکل بگیرد، نمی‌تواند بر کنار از تأثیرات ساحت معنوی باشد. آثار ارائه شده در این نمایشگاه به انتخاب هنرمندانی است که خود از سرشناس‌ترین افراد جامعه‌ی هنر ایران بوده و با گرایش‌های مختلف هنرمندان معاصر آشنایی کامل دارند. آیدین آغداشلو، غلامحسین نامی و حبیب‌ا... صادقی، هر یک از منظر خود تعدادی از هنرمندان را برای ارابه‌ی آثارشان در این نمایشگاه پیشنهاد کرده‌اند. البته این به معنای آن نیست که تنها افراد معرفی شده از نگاهی معنوی در آفرینش‌های خود برخوردارند. احتمالاً هنرمندان دیگری نیز می‌توانستند از منظری دیگر در این نمایشگاه حضور داشته باشند، اما لازم بود این انتخاب محدودتر و متناسب با امکانات موزه در نمایش آثار صورت بگیرد. نکته‌ی اساسی، محوریت

بخشیدن به جایگاه طراح نمایشگاه و انتخاب کننده‌ی آثار یا Curator است که امروزه نقش بنیادین را در نمایشگاه‌های موزه‌ای در سراسر دنیا ایفا می‌کند. این شخصیت که در نمایشگاه حاضر در قالب سه هنرمند یاد شده ظاهر گردیده، در همهی رویدادهای مهم هنری جهان از جمله بسیاری از بینال‌ها و نمایشگاه‌های بزرگ موزه‌ای تفکر اصلی و رویکرد به آثار و هنرمندان مختلف را تفسیر و در نحوه‌ی انتخاب آثار به ظهور می‌رساند. امید است چنین نمایشگاه‌هایی با عنوان و موضوع مشخص، هر از گاهی برگزار گردد و طی آن هر بار مرتبط‌ترین هنرمندان از طرف خبرگان و صاحب‌نظران هنری انتخاب و معرفی شوند.

آنچه مسلم است جامعه‌ی هنر معاصر ایران، جامعه‌ای پُرنشاط و آکنده از پویایی و تلاش است و همواره سعی دارد تلاش‌های ارزشمند خود را به هر نحو ممکن به نمایش بگذارد. نمایشگاه‌های برگزار شده در سال‌های اخیر با همهی تنوعی که داشته‌اند و دارند، چه در داخل و چه در خارج از کشور، تنها بخشی از مساعی هنرمندان ما را معرفی می‌کنند و این همه بیانگر میزان خلاقیت قابل توجهی است که در هنر و هنرمندان ایرانی وجود دارد. از طرف دیگر هنر امروز ما در فضایی به بالندگی رسیده که دیدگاه معنوی با هر تفسیر و تأویلی، بخشی جدا نشدنی از آن است. بی‌شک چنانچه مهم‌ترین وجه مشترک آثار هنرمندان امروز ایران را بخواهیم به جهانیان عرضه کنیم، پیش از هر چیز تعلق خاطر و نگاه معنوی در ماحصل هر بررسی کلی نمود خواهد داشت. این آینه‌ای است که شخصیت و هویت هنر ما را در خود منعکس می‌سازد.